

Motion till riksdagen 2023/24:1317

av **Malin Larsson och Peter Hedberg (båda S)**

Förbättrande av adoptionsprocesserna

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ett nationellt register över godkända adoptivföräldrar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd i uppdrag att upprätta ett nationellt adoptionsregister och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vid beslut om adoption är det barnets bästa som ska sättas främst. En adoption innebär att barnet får en ny familj. Det är ett livsavgörande och definitivt beslut som innebär en total förändring av barnets livssituation oavsett om barnet adopteras från ett annat land eller inom Sveriges gränser. Inom Sveriges gränser adopteras enbart något hundratal barn varje år som inte redan har en anknytning till den vuxne. Oftast adopteras nämligen barn av en styvförälder eller annan släkting; dessa adoptioner utgör cirka 64 procent av alla adoptioner.

Inte minst är det viktigt att barn som saknar en tidigare relation till sin adoptionsförälder/föräldrar får de allra bästa förutsättningar för sin framtid. Därför är det viktigt att alla resurser är lättillgängliga för myndigheter i samband med att ett barn behöver ett nytt hem. Här ställer tyvärr både ålderdomliga regler och bristfälliga system till med onödiga bekymmer. Idag sker en nödvändig och omfattande utredning av alla som vill adoptera. Den sker i individens hemkommun och syftar till att säkerställa barnets trygghet och rättighet. Den sker också genom internationella organisationer som Adoptionscentrum i enlighet med de krav som både Sverige och andra länder ställer inför en adoption.

Men det finns en avgörande skillnad mellan de adoptioner som sker inom Sverige och de som sker från andra länder. Inom Sverige saknas helt samordning på den nationella nivån mellan olika kommuner. Uppgifterna som kommunen samlar in delas inte med andra kommuner. För kommunerna kan denna brist på samordning innebära

problem när ett barn behöver en familj. Barnets hemkommun har endast kunskap om sina egna godkända adoptivföräldrar. Att adopterade placeras inom samma kommun kan vara problematiskt, till exempel då det finns en risk att de biologiska föräldrarnas sorg/problem blir tydliga när de kan möta sitt bortadopterade barn på stan. Men det finns ingen smidig lösning för att hitta en familj i en annan kommun, utan alla kommuner får försöka lösa detta på egen hand. Detsamma gäller den som vill adoptera. Då får man på egen hand kontakta samtliga kommuner för att anmäla sitt intresse, och det kan behöva göras upprepade gånger om inget register finns där kommunen kan spara uppgifterna.

De familjer som särskilt drabbas av bristen på nationell samordning är samkönade par. Idag är det bara ett fåtal länder som tillåter adoptioner till samkönade par. När då också möjligheten till adoption inom Sverige är så bristfälligt samordnad blir effekten tydlig; endast 3 procent av alla adoptioner som inte sker med en styvförälder sker till samkönade par (SCB 2017). Det är cirka 5 barn om året, en orimligt låg siffra. Nu finns en möjlighet till lösning. Den nya Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, MFoF, har ansvar för familjerätt, föräldraskapsstöd och familjerådgivning. De arbetar också för att internationella adoptioner till Sverige ska ske på ett lagligt och etiskt godtagbart sätt, genom föreskrifter och råd till svenska myndigheter och organisationer. Denna myndighet skulle vara utmärkt lämpad att ta ansvar för ett nytt nationellt adoptionsregister, där alla kommuner kan registrera de godkända adoptionsföräldrar som finns i deras kommun. Regeringen bör därför ge Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd i uppdrag att upprätta ett nationellt adoptionsregister. Ett register där man även kan söka efter den bästa nya familjen till barnet som behöver adopteras.

Malin Larsson (S)

Peter Hedberg (S)